धर्मशास्त्र धर्मशास्त्र

11P/267/1 Question Booklet No. 25

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No. | | | | | | | | |

Roll No. (Write the digits in words) ....

Serial No. of Answer Sheet ....

Day and Date ....
(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only ***blue/black ball-point pen*** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall ***except the Admit Card without its envelope.***
3. ***A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.***
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space prvided above.
5. ***On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.***
6. ***No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Queston Booklet.***
7. ***Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.***
8. ***Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.***
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only OMR ***Answer Sheet*** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 14 [उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

11P/267/1

Time : 2 Hours | ***Full Marks : 450***

समय : 2 घण्टे | ***पूर्णाङ्क : 450***

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer***. Zero mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3 (तीन)** अंक का है। ***प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।*** प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक ***शून्य*** होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

1. चान्द्रोऽब्दः कतिविधः ?

(1) दशविधः (2) त्रिंशद्विधः (3) पञ्चाशद्विधः (4) षष्टिविधः

2. कर्कटसंक्रमणे कियान् दण्डः पुण्यकालः ?

(1) पूर्वाः षोडश (2) पराः षोडश (3) प्रागूर्ध्वा दश (4) पूर्वास्त्रिंशत्

3. क्षयमासः कदा भवति ?

(1) वैशाखे (2) श्रावणे (3) आश्विने (4) मार्गशीर्षे

4. मलमासमृतानां कृते कीदृशं मानं समाश्रयेत् ?

(1) सौरमानं (2) चान्द्रमानं (3) नाक्षत्रमानं (4) सावर्णमानं

5. युग्मवाक्ये कति युग्मानि सन्ति ?

(1) चत्वारि (2) पञ्च (3) सप्त (4) अष्टौ

6. सन्ध्यायां किं कर्म परित्यजेत् ?

(1) प्राणायामं (2) स्वाध्यायं (3) जपं (4) देवतास्मरणम्

7. का नन्दातिथिः ?

(1) चतुर्थी (2) षष्ठी (3) सप्तमी (4) अष्टमी

8. प्रतिपन्मिश्रिता पूर्णिमा का ?

(1) सिनीवाली (2) कुहूः (3) अनुमतिः (4) राका

9. दिवसभागस्याष्टमो मुहूर्त्तः कः ?

(1) गान्धर्वः (2) कुतपः (3) रौहिणः (4) विरञ्चिः

10. हरिनक्ते कीदृशी तिथिः गृह्यते ?

(1) उदयव्यापिनी (2) मध्याह्नव्यापिनी (3) अपराह्णव्यापिनी (4) सायाह्नव्यापिनी

11. का षडशीतिसंक्रान्तिः ?

(1) वृषसंक्रान्तिः (2) कर्कटसंक्रान्तिः (3) कन्यासंक्रान्तिः (4) मकरसंक्रान्तिः

12. व्रतारम्भं कदा न कारयेत् ?

(1) मलिम्लुचे (2) शुद्धतिथौ (3) गुरुवासरे (4) शुक्रवासरे

13. सङ्कष्टचतुर्थी कीदृशी ग्राह्या ?

(1) सूर्योदयव्यापिनी (2) चन्द्रोदयव्यापिनी (3) पूर्वाह्णव्यापिनी (4) अपराह्णव्यापिनी

14. एकादश्युपवासः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) अनेकविधः

15. कति महाद्वादश्यः ?

(1) षट् (2) अष्टौ (3) दश (4) द्वादश

16. कस्मिन् वारेऽमावास्यायोगे जाह्नवीस्नाने गोसहस्रफलं लभ्यते ?

(1) रविवारे (2) मङ्गलवारे (3) बृहस्पतिवारे (4) शुक्रवारे

17. कस्मिन् नक्षत्रे आधानं न विधीयते ?

(1) कृत्तिकानक्षत्रे (2) द्विजानक्षत्रे (3) हस्तानक्षत्रे (4) विशाखानक्षत्रे

18. शेषपर्वणि पिण्डपितृयज्ञं केऽनुतिष्ठन्ति ?

(1) वाजसनेयिनः (2) आश्वलायनाः (3) आथर्वणिकाः (4) जैमिनीयाः

19. चन्द्रग्रहणे कियत् कालात्पूर्वं भुञ्जीत ?

(1) प्रहरद्वयात् (2) प्रहरत्रयात् (3) प्रहरचतुष्टयात् (4) मुहूर्तत्रयात्

20. पुत्रवान् गृहस्थः कदा उपवासं न कुर्यात् ?

(1) संक्रान्तौ (2) अमावास्यायां (3) पूर्णिमायां (4) अष्टम्याम्

21. वत्सरारम्भः कदा भवति ?

(1) मेषसंक्रान्तौ (2) चैत्रशुक्लप्रतिपदि (3) वैशाखशुक्लप्रतिपदि (4) मकरसंक्रान्तौ

22. श्रीरामः कस्मिन् नक्षत्रेऽजायत ?

(1) अश्विनीनक्षत्रे (2) रोहिणीनक्षत्रे (3) पुनर्वसुनक्षत्रे (4) विशाखानक्षत्रे

23. महावारुणीयोगः कस्मिन् वासरे सम्भवति ?

(1) सोमवासरे (2) बृहस्पतिवासरे (3) शनिवासरे (4) मङ्गलवासरे

24. नृसिंहजयन्ती कदा भवति ?

(1) चैत्रशुक्लप्रतिपदि (2) वैशाखशुक्लचतुर्दश्यां (3) भाद्रपूर्णिमायां (4) कार्त्तिकपूर्णिमायाम्

25. ज्येष्ठशुक्लदशम्यां किं भवति ?

(1) विजयादशमी (2) शाम्बदशमी (3) दशहरा (4) कूष्माण्डदशमी

26. विष्णोः पवित्रारोपणं कस्मिन् मासे भवति ?

(1) कार्त्तिके (2) वैशाखे (3) श्रावणे (4) आश्विने

27. श्रीकृष्णजन्मव्रते कीदृशी तिथिः ग्राह्या ?

(1) पूर्वाह्णव्यापिनी (2) मध्याह्नव्यापिनी (3) सायाह्नव्यापिनी (4) निशीथव्यापिनी

28. होलिका कदा पाल्यते ?

(1) मार्गशीर्षपूर्णिमायां (2) माघपूर्णिमायां (3) फाल्गुनपूर्णिमायां (4) चैत्रपूर्णिमायाम्

29. फाल्गुनकृष्णचतुर्दश्यां कीदृशं व्रतं भवति ?

(1) अनन्तव्रतं (2) नृसिंहव्रतं (3) शिवरात्रिव्रतं (4) नरकचतुर्दशीव्रतम्

30. कार्त्तिकशुक्लैकादश्यां कस्योत्थानं भवति ?

(1) शिवस्य (2) दुर्गायाः (3) विष्णोः (4) इन्द्रस्य

31. आकाशदीपः कस्मिन् मासे दीयते ?

(1) वैशाखे (2) कार्त्तिके (3) माघे (4) चैत्रे

32. महाष्टम्यां का पूज्यते ?

(1) लक्ष्मी (2) दुर्गा (3) सरस्वती (4) काली

33. नवरात्रारम्भः कदा भवति ?

(1) आषाढशुक्लप्रतिपदि (2) भाद्रशुक्लप्रतिपदि

(3) आश्विनशुक्लप्रतिपदि (4) कार्त्तिकशुक्लप्रतिपदि

34. मघाकृष्णत्रयोदश्यां श्राद्धे कः विनश्यति ?

(1) भ्राता (2) पुत्रः (3) पिता (4) पौत्रः

35. संन्यासिनां कृते कदा श्राद्धं विधीयते ?

(1) अष्टम्यां (2) प्रतिपदि (3) द्वादश्यां (4) अमावास्यायाम्

36. दूर्वाष्टमी कस्मिन् मासे भवति ?

(1) कार्त्तिके (2) भाद्रे (3) माघे (4) श्रावणे

37. भाद्रशुक्लद्वादश्यां कस्य जयन्तीव्रतं पाल्यते ?

(1) नृसिंहस्य (2) गणेशस्य (3) श्रीरामस्य (4) वामनस्य

38. मन्वादयः कतिसंख्यकाः ?

(1) दश (2) द्वादश (3) चतुर्दश (4) षोडश

39. उपाकर्म कदा क्रियते ?

(1) आषाढ्यां (2) श्रावण्यां (3) कार्त्तिक्यां (4) आश्विनपौर्णमास्याम्

40. कृष्णजन्म कस्यां तिथौ भवति ?

(1) तृतीयायां (2) अष्टम्यां (3) एकादश्यां (4) पौर्णमास्याम्

41. पुंसवनं कस्यां तिथौ न विधीयते ?

(1) तृतीयायां (2) नवम्यां (3) षष्ठ्यां (4) एकादश्याम्

42. गुर्विणीपतिः किं न कुर्यात् ?

(1) अध्ययनं (2) मुण्डनं (3) शयनं (4) वाणिज्यम्

43. कर्णवेधः कस्मिन् मासि प्रशस्यते ?

(1) फाल्गुने (2) श्रावणे (3) आश्विने (4) ज्येष्ठे

44. क्षत्रियस्योपनयनं कदा भवति ?

(1) गर्भाष्टमे वर्षे (2) गर्भादेकादशे वर्षे (3) गर्भाद् द्वादशे वर्षे (4) गर्भाद् दशमे वर्षे

45. ब्राह्मणस्य ब्रह्मचारिणः किमुपवीतम् ?

(1) कार्पासं (2) क्षौमं (3) गोबालं (4) शणम्

46. विवाहे कं मासं वर्जयेत् ?

(1) माघं (2) वैशाखं (3) पौषं (4) फाल्गुनम्

47. गृहारम्भः कदा निषिध्यते ?

(1) शुक्रवासरे (2) भौमवासरे (3) बृहस्पतिवासरे (4) सोमवासरे

48. ग्रामस्य कस्मिन् कोणे कूपः विधेयः ?

(1) आग्नेये (2) ऐशान्ये (3) नैर्ऋत्ये (4) वायव्ये

49. वधूप्रवेशः कस्मिन् मासे कार्यः ?

(1) मार्गशीर्षे (2) पौषे (3) श्रावणे (4) भाद्रवे

50. गोत्रप्रवरनिर्णये भरद्वाजाः कतिसंख्यकाः ?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षट्

51. शरीरोपचये कीदृशं श्राद्धमनुष्ठीयते ?

(1) गोष्ठीश्राद्धं (2) पुष्टिश्राद्धं (3) कर्माङ्गं श्राद्धं (4) दैविकं श्राद्धम्

52. कः सर्वदा आमश्राद्धं कुर्यात् ?

(1) मूर्धावसिक्तः (2) क्षत्रियः (3) वैश्यः (4) शूद्रः

53. मृतानां गयाश्राद्धं कदा प्रशस्यते ?

(1) मासे पूर्णे (2) त्रिपक्षे (3) षण्मासे (4) अब्दे पूर्णे

54. कस्मिन् श्राद्धे धुरिलोचनौ वैश्वदेवौ पूजितौ स्याताम् ?

(1) इष्टिश्राद्धे (2) नान्दीमुखश्राद्धे (3) पार्वणे (4) काम्ये

55. क्षत्रियस्य मरणाशौचं कियत् ?

(1) दशाहं (2) द्वादशाहं (3) पञ्चदशाहं (4) मासमेकम्

56. संन्यासः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

57. डिम्भाहवहतानां कियद्दिनमशौचम् ?

(1) त्रिदिनं (2) षड्दिनं (3) दशदिनं (4) सद्य:शौचम्

58. पुरुषस्यातिगुरुः कः ?

(1) पिता (2) श्वशुरः (3) पितामहः (4) मातुलः

59. सूतिकायाः पुत्रवत्याः कियद्दिनपर्यन्तं कर्मसु अनधिकारः ?

(1) पञ्चदशदिनपर्यन्तं (2) दशदिनपर्यन्तं (3) विंशतिदिनपर्यन्तं (4) मासपर्यन्तम्

60. व्यासेन कति संस्काराः कथिताः ?

(1) दश (2) द्वादश (3) षोडश (4) विंशतिः

61. ब्रह्मा वायोः सकाशात् कं प्रकाशितवान् ?

(1) ऋक्वेदं (2) यजुर्वेदं (3) सामवेदं (4) अथर्ववेदम्

62. कृतयुगे कस्य कर्मणः प्राधान्यमासीत् ?

(1) तपसः (2) ज्ञानस्य (3) यज्ञस्य (4) दानस्य

63. धर्मस्य लक्षणं कतिविधम् ?

(1) द्विविधं (2) त्रिविधं (3) चतुर्विधं (4) षड्विधम्

64. पुष्टिसंयुतं नाम कस्य स्यात् ?

(1) शूद्रस्य (2) क्षत्रियस्य (3) वैश्यस्य (4) ब्राह्मणस्य

65. प्राङ्मुखभोजने कीदृशं फलं प्राप्यते ?

(1) यशस्यं (2) श्रियं (3) आयुष्यं (4) सत्यफलम्

66. कः प्रशस्तविवाहः ?

(1) गान्धर्वः (2) आर्षः (3) आसुरः (4) राक्षसः

67. ब्राह्मीपुत्रः कियत् पूर्वान् परांश्च पुरुषान्मोचयेत् ?

(1) त्रीन् (2) षट् (3) सप्त (4) दश

68. कः पितृयज्ञः ?

(1) देवपूजनम् (2) अतिथिपूजनं (3) श्राद्धम् (4) वेदाध्ययनम्

69. नरकाः कतिविधाः ?

(1) एकादशविधाः (2) पञ्चदशविधाः (3) एकविंशतिविधाः (4) पञ्चविंशतिविधाः

70. शूद्रेषु कः भोज्यान्नः ?

(1) वार्धुषिकः (2) गोपालः (3) निषादः (4) पारशवः

71. असंस्कृतानां स्त्रीणां मरणे कियदिनाच्छुद्धिः ?

(1) त्र्यहात् (2) पञ्चाहात् (3) सप्ताहात् (4) दशाहात्

72. मनः कथं शुद्ध्यति ?

(1) ज्ञानेन (2) विद्यया (3) सत्येन (4) तपसा

73. आश्रमाः कति ?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षट्

74. मनुना कतिविधं दुर्गं कथितम् ?

(1) चतुर्विधं (2) पञ्चविधं (3) षड्विधं (4) अष्टविधम्

75. राज्ञः कः परमः धर्मः ?

(1) मृगया (2) प्रजापालनं (3) परराष्ट्रभेदः (4) दूतप्रेरणम्

76. राजा कतिविधान् गुणान् सदा चिन्तयेत् ?

(1) चतुर्विधान् (2) पञ्चविधान् (3) षड्विधान् (4) अष्टविधान्

77. किं क्रोधजं व्यसनम् ?

(1) पैशुन्यं (2) दिवास्वप्नः (3) परिवादः (4) अक्षक्रीडा

78. व्यवहारपदानि कतिसंख्यकानि ?

(1) द्वादश (2) पञ्चदश (3) अष्टादश (4) विंशति

79. दण्डस्य कति स्थानानि ?

(1) पञ्च (2) त्रीणि (3) अष्टौ (4) दश

80. क्षत्रियं कथं शापयेत् ?

(1) सत्येन (2) वाहनायुधैः (3) गोकाश्वनैः (4) सर्वैः पातकै :

81. उत्तमसाहसदण्डः कतिपणात्मकः ?

(1) शत (2) पञ्चशत (3) सहस्र (4) सप्तशत

82. प्रजाकृतात् पापात् पुण्याच्च राजा कियद् भागं गृह्णाति ?

(1) तृतीयभागं (2) चतुर्थभागं (3) पञ्चमभागं (4) षष्ठभागम्

83. मनुना कति दासयोनयः प्रतिपादिताः ?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) सप्त (4) पञ्च

84. स्त्रियं यौवने कः रक्षेत् ?

(1) पिता (2) माता (3) भर्त्ता (4) पुत्रः

85. नारी संदूषणानि कतिसंख्यकानि ?

(1) चत्वारि (2) षट् (3) सप्त (4) पञ्च

86. कन्या पुत्रस्य कियदंशं धनं गृह्णीयात् ?

(1) सममंशं (2) अर्द्धांशं (3) तृतीयांशं (4) चतुर्थांशम्

87. कः पुत्रः दायादबान्धवेषु नान्तर्भवति ?

(1) दत्तकः (2) कानीनः (3) औरसः (4) कृत्रिमः

88. स्त्रीधनं कतिविधं मनुना प्रतिपादितम् ?

(1) चतुर्विधं (2) पञ्चविधं (3) षड्विधं (4) त्रिविधम्

89. किं धनमविभाज्यम् ?

(1) पितृधनं (2) मातृधनं (3) विद्याधनं (4) पितामहधनम्

90. किं महापातकं भवति ?

(1) गोवधः (2) शूद्रहत्या (3) सुरापानं (4) क्षत्रियसुवर्णहरणम्

91. कानि राज्याङ्गानि ?

(1) त्रीणि (2) पञ्च (3) षट् (4) सप्त

92. क्षत्रियात् शूद्रायां कः जायते ?

(1) पारशवः (2) उग्रः (3) अम्बष्ठः (4) करणः

93. निषादानां किं कर्म ?

(1) मत्स्यघातनं (2) पशुहिंसनं (3) भाण्डवादनं (4) चर्मकार्यम्

94. ब्राह्मणस्य विशिष्टं कर्म किम् ?

(1) याजनं (2) वेदाभ्यासः (3) प्रतिग्रहः (4) दानम्

95. सुरापानसमं पापं किम् ?

(1) निक्षेपापहरणं (2) वेदनिन्दा (3) राजगामि पैशुनम् (4) समुत्कर्षार्थमनृतम्

96. सुरा कतिविधा ?

(1) द्विविधा (2) त्रिविधा (3) पञ्चविधा (4) दशविधा

97. पराकः कतिदिनात्मकः ?

(1) पञ्च (2) षट् (3) दश (4) द्वादश

98. किमपात्रीकरणम् ?

(1) शूद्रसेवनं (2) मद्यानुगतभोजनं (3) अधैर्यं (4) जैह्म्यम्

99. वाचिकं कर्म किं भवति ?

(1) मनसाऽनिष्टचिन्तनं (2) वितथाभिनिवेशः (3) पारुष्यम् (4) हिंसा

100. सात्त्विकगुणलक्षणं किम् ?

(1) शौचं (2) लोभः (3) याचिष्णुता (4) विषयोपसेवा

101. कति धर्मशास्त्रप्रयोजकाः ?

(1) दश (2) षोडश (3) अष्टादश (4) विंशतिः

102. बहिर्निष्क्रमणं कस्मिन् मासे भवति ?

(1) तृतीये (2) चतुर्थे (3) पञ्चमे (4) षष्ठे

103. कस्मिन् विवाहे यज्ञस्थे ऋत्विजे कन्या दीयते ?

(1) ब्राह्मे (2) दैवे (3) आर्षे (4) प्राजापत्ये

104. विप्रात् क्षत्रियायां कः जायते ?

(1) अम्बष्ठः (2) माहिष्यः (3) मूर्धावसिक्तः (4) उग्रः

105. कस्मिन् यज्ञे स्वधाकर्म भवति ?

(1) ब्रह्मयज्ञे (2) भूतयज्ञे (3) मनुष्ययज्ञे (4) पितृयज्ञे

106. भूमिचलने कियाननध्यायः ?

(1) त्र्यहं (2) पञ्चाहं (3) अहोरात्रं (4) सप्ताहम्

107. कं भुक्त्वा चान्द्रायणं चरेत् ?

(1) चाषं (2) ग्रामकुक्कुटं (3) वल्गूरं (4) रक्तपादम्

108. किं श्राद्धं वैश्वदेवरहितम् ?

(1) पार्वणश्राद्धं (2) वृद्धिश्राद्धं (3) एकोद्दिष्टं (4) महालयाश्राद्धम्

109. पार्वणश्राद्धे कति पिण्डाः दीयन्ते ?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षट्

110. गुडौदनं कस्य ग्रहस्य प्रीतये दीयते ?

(1) आदित्यस्य (2) मङ्गलस्य (3) शनैश्चरस्य (4) बुधस्य

111. राजा विशेषतः केभ्यः प्रजा रक्षेत् ?

(1) अमात्येभ्यः (2) दूतेभ्यः (3) कायस्थेभ्यः (4) अध्यक्षेभ्यः

112. सप्ताङ्गेषु कः प्रथमः ?

(1) अमात्यः (2) स्वामी (3) कोशः (4) राष्ट्रम्

113. कियद्भिः सुवर्णैः एकं पलं भवति ?

(1) त्रिभिः (2) चतुर्भिः (3) पञ्चभिः (4) षड्भिः

114. दण्डभेदेषु अन्तिमः कः ?

(1) धिग्दण्डः (2) वधदण्डः (3) वाग्दण्डः (4) धनदण्डः

115. पशुफलप्राप्त्यर्थं कदा श्राद्धं कुर्यात् ?

(1) द्वितीयायां (2) तृतीयायां (3) पञ्चम्यां (4) सप्तम्याम्

116. न्यायवर्त्तिनः शूद्रस्य कियद्दिनमशौचम् ?

(1) दशाहं (2) पञ्चदशाहं (3) विंशत्यहं (4) मासैकम्

117. प्रच्छन्नपापानां शुद्धिः कथं भवेत् ?

(1) तपसा (2) उपवासेन (3) जपेन (4) तीर्थाटनेन

118. वानप्रस्थः पत्नीं कुत्र विन्यस्य वनं गच्छेत् ?

(1) पितुः समीपं (2) भ्रातुः समीपं (3) पुत्रसमीपं (4) मातुः समीपम्

119. मानवशरीरे पित्तस्य परिमाणः कियान् ?

(1) चतुरञ्जलयः (2) पञ्चाञ्जलयः (3) षडञ्जलयः (4) सप्ताञ्जलयः

120. कः मृगपक्षिषु जायते ?

(1) पिशुनः (2) अदत्तादाननिरतः (3) परदारोपसेवकः (4) वितथाभिनिवेशः

121. इह जन्मनि सुरापः अकृतप्रायश्चित्तो परजन्मनि किं भवेत् ?

(1) क्षयरोगी (2) कुनखी (3) श्यावदन्तकः (4) दुश्चर्मा

122. किं सुवर्णस्तेयसमम् ?

(1) वेदनिन्दा (2) सुहृद्वधः (3) धेनुहरणं (4) निषिद्धभक्षणम्

123. दीर्घतीव्रामयग्रस्तं ब्राह्मणं निरातङ्कं कृत्वा कः शुद्ध्यति ?

(1) सुरापः (2) ब्रह्महा (3) स्वर्णस्तेयी (4) गोहन्ता

124. उष्ट्रवधे प्रायश्चित्तार्थं किं दद्यात् ?

(1) वृषं (2) गुञ्जां (3) घृतघटं (4) नीलवृषम्

125. अवकीर्णी नैर्ऋतदिशि कस्यालम्भनं कृत्वा विशुध्यति ?

(1) अश्वस्य (2) अवेः (3) गर्दभस्य (4) गजस्य

126. गुरुणा प्रेरितः शिष्यः यदि म्रियते, तदा कीदृशं प्रायश्चित्तमाचरेत् ?

(1) चान्द्रायणत्रयं (2) पराकत्रयं (3) कृच्छ्रत्रयं (4) ब्रह्मकूर्चम्

127. स्वभावदुष्टं भुक्त्वा कियत् प्रायश्चित्तमाचरेत् ?

(1) तप्तकृच्छ्रं (2) सान्तपनं (3) कृच्छ्रातिकृच्छ्रं (4) पराकम्

128. रहस्यप्रायश्चित्ते ब्राह्मणस्वर्णहारी कस्य जपं कुर्यात् ?

(1) अघमर्षणस्य (2) शतरुद्रीयस्य (3) पुरुषसूक्तस्य (4) विभ्राट्सूक्तस्य

129. याज्ञवल्क्यमतानुसारं महासान्तपनः कतिदिनात्मकः ?

(1) सप्ताहात्मकः (2) पञ्चदशाहात्मकः (3) दशाहात्मकः (4) द्वादशाहात्मकः

130. द्वादशाहोपवासेन किं सम्पद्यते ?

(1) अतिकृच्छ्रः (2) तुलापुरुषकृच्छ्रः (3) सान्तपनः (4) पराकः

131. लौहानां शुद्धिः कथं भवेत् ?

(1) तक्षणात् (2) दहनात् (3) गोमयजलैः (4) क्षारैः मार्जनात्

132. गवां किमङ्गं मेध्यम् ?

(1) मुखं (2) क्षुरं (3) पृष्ठभागः (4) गलकम्बलम्

133. नामकरणात् प्राक् शिशुमरणे कियदशौचम् ?

(1) त्रिदिनं (2) एकमहोरात्रं (3) सप्तरात्रं (4) सद्यःशुद्धिः

134. गुरुमरणे अशौचं कतिदिनम् ?

(1) अहोरात्रं (2) दशाहं (3) सद्यःशौचं (4) त्रिदिनम्

135. कस्मिन् पुरुषे सपिण्डता विनिवर्त्तते ?

(1) तृतीये (2) एकादशे (3) सप्तमे (4) पञ्चमे

136. अस्थिसञ्चयनं कदा विधीयते ?

(1) चतुर्थदिवसे (2) पञ्चमदिवसे (3) षष्ठदिवसे (4) अष्टमदिवसे

137. प्रोषितमरणे कियत्कालमपेक्ष्य प्रेतकार्याणि कारयेत् ?

(1) पञ्चवर्षाणि (2) दशवर्षाणि (3) द्वादशवर्षाणि (4) त्रिंशद्वर्षाणि

138. श्राद्धविघ्ने श्राद्धं कदा कार्यम् ?

(1) कृष्णसप्तम्यां (2) कृष्णनवम्यां (3) कृष्णैकादश्यां (4) कृष्णतृतीयायाम्

139. दशाहादूर्ध्वं मासत्रये मरणज्ञाने कियदशौचं पालयेत् ?

(1) एकाहं (2) त्र्यहं (3) चतुरहं (4) दशाहम्

140. कस्य मरणे पक्षिणीं रात्रिमशौचं पालयेत् ?

(1) शालकस्य (2) श्रोत्रियस्य (3) मातुलस्य (4) आचार्यस्य

141. स्त्रीणां कः संस्कारः समन्त्रकः स्यात् ?

(1) जातकर्म (2) अन्नप्राशनं (3) चूडाकर्म (4) विवाहः

142. अङ्गिराः कति संस्कारानाह ?

(1) द्वादश (2) षोडश (3) विंशतिः (4) पञ्चविंशतिः

143. मनुमतानुसारं नामकरणं कदा विधीयते ?

(1) एकादशदिवसे (2) द्वादशदिवसे (3) षष्ठदिवसे (4) मासात् परम्

144. क्षत्रियस्योपनयनकालः कः ?

(1) दशमवर्षे (2) एकादशवर्षे (3) द्वादशवर्षे (4) षोडशवर्षे

145. क्षत्रियब्रह्मचारिणः कः दण्डः ?

(1) पालाशः (2) खादिरः (3) औदुम्बरः (4) वाटः

146. क्षत्रियस्य कः मुख्यः विवाहः ?

(1) गान्धर्वः (2) पैशाचः (3) राक्षसः (4) प्राजापत्यः

147. स्त्रीजननी कदाऽधिवेद्या ?

(1) पञ्चमे वर्षे (2) एकादशे वर्षे (3) अष्टमे वर्षे (4) दशमे वर्षे

148. दिवसस्य कस्मिन् भागे विवाहः गर्हितः ?

(1) पूर्वाह्णे (2) मध्याह्ने (3) अपराह्णे (4) निशायाम्

149. वैश्यपुरुषात् शूद्रायां कः जायते ?

(1) रथकारः (2) सूतः (3) वैदेहकः (4) करणः

150. गृहस्थः कति ग्रासान् भुञ्जीत ?

(1) अष्टौ (2) षोडश (3) द्वात्रिंशद् (4) अपरिमितग्रासान्

✡✡✡✡

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।

2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।

3. *उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।*

4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।

5. *उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।*

6. *ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।*

7. *उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।*

8. ***प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।***

9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।

10. *ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।*

11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।

12. परीक्षा के उपरान्त *केवल ओ.एम.आर.* ***उत्तर-पत्र*** परीक्षा भवन में जमा कर दें।

13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।

14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।